

ŐSVILÁGI TÖRTÉNETEK

Tematikus foglalkozás (10x60 perc)

A foglalkozássorozat a múzeum geológiai kiállítására, azon belül is elsősorban az őslénytani kiállításra épül. A sorozat célja megismertetni a kisgyerekeket az őslények különleges világával. Ehhez különböző népek meséit, mondáit hívjuk segítségül. Az ezekben szereplő rettenetes meselények többsége ugyanis valamilyen ősmaradványból alakult ki az évszázadok során.

A gyerekek megismerkedhetnek a foglalkozás alapjául szolgáló mesével és az abban szereplő meselénnyel. Nyomon követhetik, hogy milyen ősmaradványból és hogyan alakult ki az adott lény.

A foglalkozás idejére az Orczy-kastélyt elvarázsolt mesevárrá változtatjuk, biztosítva a csodás történetek hátterét.

Korosztály: általános iskola 2-3. osztály

Foglalkozásvezető: Páriné Lajer Márta és Fodor Rozália

1. Sárkányok Magyarországon

A sárkányok a világ legismertebb meselényei! Számos változatuk született, melyek beépültek a különböző népek hitvilágába. Magyarország sárkányai talán a legfélelmetesebbek mind közül. A foglalkozáson a gyerekek megismerkedhetnek egy Benedek Elek gyűjtéséből ránk maradt népmesével és az abban szereplő sárkánnyal. A mese alapján elkészítjük a lény természetrajzát. Ezt követően a mesevilágból a rideg jégkorszakba utazunk, ahol meglátogatjuk az akkori világ legfélelmetesebb ragadozóját, a barlangi medvét. Végül pedig a gyerekek elkészíthetik saját tűzokádó sárkányukat.

2. Szindbád és a csodálatos Rok madár

Az Ezeregyéjszaka Meséi csodálatos történetekkel ejti rabul a hallgatókat. Közülük is Szindbád, a hét tenger kalandorának története a legizgalmasabbak. Utazásai során két alkalommal is találkozott a félelmetes rok madárral. Szindbád útítársaiként a gyerekek is megismerkedhetnek ezzel a hatalmas lénnel, mely képes volt felemelni egy elefántot! Hogy megismerjük e félelmetes lény igazi alakját, Madagaszkárra látogatunk, az óriás elefántmadarak ősi birodalmába. Végül, hogy megmentsük e ritka fajt, a gyerekek feladata lesz kimenekíteni a rok madár tojásait a kapzsi kereskedők hajójáról.

3. Az arany őrei - griffek

Több ezer évvel ezelőtt egy ősi nép járta a Góbi-sivatagot, arany után kutatva. Munkájukat a szárazság és a gyakori homokviharok mellett félelmetes, félig sas, félig oroszlán lények, a griffek nehezítették. Ezek őrizték ugyanis fészkeikben a mérhetetlen kincset. Az óvatlan betolakodókat pedig kegyetlenül elpusztították.

A foglalkozáson részt vevő gyerekek maguk is betekintést nyerhetnek ebbe a világba. Kincskeresés közben pedig megismerkedhetnek egy különleges őshüllővel, a Protoceratops-szal, melynek csontvázai ezrével hevernek a Góbi sivatagában.

4. A mennydörgő madár

Észak-Amerika indián törzsei jól ismerték ezt a félelmetes lényt. Istenként tisztelték, tőle eredeztették a villámlást és a mennydörgést. Hatalmas szárnyaival elsötétítette az eget, hangjával rettegést hozott az emberekre...

A hatalmas madár maradványai szerte Mexikóban megtalálhatók. Nem mások ezek, mint a dinoszauruszok kortársainak, a repülő őshüllőknek csontjai. Ezekkel ismerkedhetnek meg a gyerekek időutazásunk során, majd maguk készíthetnek mennydörgő madarat, mely elhomályosítja a Napot.

5. Baziliszkus

Igaz történet szól a fősvény pékmesterről, a derék pékinasról és a borzalmas baziliszkusról. Ez a kakas és kígyó ötvözetéből álló szörnyeteg egész falvakat tartott rettegésben. A történet háttérében egy különleges földtani képződmény áll. A gyerekekkel „kutatásunk”, betekintünk a föld mélyére, majd elkészítjük a világ első baziliszkuskiállítását.

6. Küklopsz

A görögök emberevő egyszemű óriása jól ismert mitológiai lény. Azt azonban kevesen tudják, hogy egy alig 1 m magas törpeelefánt csontjaiból született alakja. Odüsszeusz kalandjain keresztül ellátogatunk Máltára, az őselefüntök hazájába. Megnézzük a küklopsz koponyáját, majd modellezzük barlangját.

7. Balatoni kecskeköröm

A történet tündérmeséink egyik legszebbike. De valóban mese csupán? A Balaton hullámai napjainkban is rengeteg „kecskekörömöt” mos ki a partra. Azoknak a bizonyos aranyszőrű kecskéknak a körmeit...

A foglalkozás során alaposan megnézzük ezeket a körmököt közelről. A gyerekek egy ügyességi játék keretein belül kísérletet tehetnek arra is, hogy kimentsék a Balaton haragos vizéből a kiskecskéket.

8. Szent László pénze

Szent László királyunk számtalan csodatételeinek egyikét dolgozza fel a történet. Miféle pénzről van szó? Milyen értéke van ezeknek? A Föld története során nem csak a dinoszauruszok nőttek óriásira. Előfordult, hogy egyetlen sejtből álló élőlény képes volt akár tenyérynyi nagyságú mészvázat növesztetni. Ezekről szól a foglalkozás. Az óra végén pedig a gyerekek segítségével megelevenítjük a legendát.

9. Óriások földjén

Sok nép ismeri az óriásokat. A Kárpát-medence területén is számos olyan hely van, melyet az óriás várának, óriás sírjának, vagy barlangjának neveznek. Kivétel nélkül olyan helyek ezek, ahol az elmúlt évszázadokban óriási csontokat vagy fogakat találtak. És természetesen mindnek megvan a maga története. Ezek közül ismerünk meg egyet. Ellessük szokásaikat, megtanuljuk járásmódjukat, majd hétmérföldet lépő csizmájukat felhúzva belesünk titkaik közé. Meglátogatjuk a hatalmas csontok igazi tulajdonosait – a mamutokat.

10. Távoli vidékek sárkányai

Ahogy kezdődött, úgy végződik... . A sorozat utolsó óráján megismerkedünk más vidékek sárkányaival. És látni fogjuk, hogy nem mind gonosz közülük. A kínaiak például szent állatként tisztelik, a levegő urának tekintik. Hogy néz ki ez a sárkány? Miből született bámulatos alakja? Ezt fogjuk kideríteni. S hogy ki ne süsse szemünket a ragyogó Nap, a sárkánytól kérünk hűsítő árnyat.